

БЮРО НЕЗАЛЕЖНИХ СУДОВО-МЕДИЧНИХ ТА ІНШИХ АЛЬТЕРНАТИВНИХ МЕДИЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ

*Моргун А.О., Куценко К.В., Харківське обласне бюро судово-медичної експертизи, Харків
Хижняк В.В., ХНМУ, Харків*

Наразі процедура захисту прав і свобод кожного громадянина України, закріплені Конституцією та чинним законодавством України у разі порушення прав на безпеку здоров'я, життя та гідності особи, а також якості та повноти надання медичної допомоги, передбачає забезпечення проведення незалежної медичної експертизи. Чинне медичне законодавство пропонує суб'єктам медичних правовідносин застосування статей 6 і 73 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» у разі порушення їхнього права на справедливу та об'єктивну медичну експертизу. Реалізація цього права передбачає наявність реальних можливостей проведення незалежної судово-медичної та інших медичних експертиз. Ці види експертиз задекларовано, але не прописано процедури їхньої здійснення [1] ні окремим законом, ні підзаконними актами, про необхідність яких було наголошено у відповідній Постанові КМУ [2]. Актуальність і важливість запровадження незалежних та альтернативних судово-медичних й інших видів медичних експертиз, обумовлені чинною медичною реформою в Україні та необхідністю соціального захисту вразливих верств населення, що звертаються до правоохоронних органів України та МОЗ України.

Пропонується запровадження (в якості пілотного проекту обласного рівня) практичної реалізації зазначених вище прав громадян України шляхом створення альтернативного та незалежного Бюро незалежних судово-медичних та інших альтернативних медичних експертиз (далі – БНСМЕтаАМЕ). Такий заклад охорони здоров'я відповідає чинному законодавству України, зможе втілити увесь процес реформування медичної галузі з впровадженням електронних систем та потребує до віднесення до категорії [3]. Легітимність створення є компетенцією місцевих органів самоврядування.

БНСМЕтаАМЕ – комунальний заклад охорони здоров'я. Форма власності – комунальна, обласна. Керівництво БНСМЕтаАМЕ – сучасна концепція директоратом медичних закладів [4] – відповідно, загальний (основний) директор і, декілька медичних директорів (з судово-медичної експертизи, патолого-анатомічної служби, військово-патологоанатомічної та ін.). Наразі, в умовах Харківської області, оптимальним розташуванням такого медичного закладу може бути корпус патолого-анатомічного відділення КНП ХОР «ОКЛ». Окрім того, основним юридичним забезпеченням БНСМЕтаАМЕ повинен стати симбіоз положень про судово-медичне та патологоанатомічне бюро, що будуть адаптовані до задач і функцій БНСМЕтаАМЕ. Оптимальна структура БНСМЕтаАМЕ нами пропонується у вигляді запровадження таких незалежних функцій, зокрема, проведення як судово-медичних й альтернативних інших видів медичних експертиз.

пертиз: медико-соціальної; військово-лікарської, судово-медично та судово-психіатричної експертизи, патологоанатомічних розтинів тощо.

Маніфестні причини створення БНСМЕтаАМЕ полягають у наступному: незалежна і альтернативна судово-медична та інша медична експертиза процедурно не прописані в законах України щодо медичних правовідносин; більш того, жодного підзаконного акту, які вимагалося раніше, на цей час не створено; судово-медична експертна служба МОЗ України постійно не виконує вимоги щодо терміну проведення судово-медичних експертиз; мають місце чисельні корупційні діяння; систематичні факти хабарництва; зайва завантаженість наголою смертю; низький рівень забезпеченості високотехнологічним устаткуванням і методами тощо; патологоанатомічна служба має несуттєві недоліки, окрім питання залежності від керівництва медичного закладу (підпорядкованість) та кримінальна (адміністративна) відповідальність;

Перспективи наших пропозицій: адекватна реалізація медичної реформи; високі дивіденди новоствореної структури; суттєве зниження рівня корупції і хабарництва, шляхом введення високотехнологічних методів (альтернативні судово-медичні електронні мережі та інші втілювані реформи МОЗ України (МІС та ін.), так і підвищення рівня устаткування та ін.

Кадрове забезпечення БНСМЕтаАМЕ вирішується шляхом забезпечення штатних судово-медичних експертів, патологоанатомів, лікарів вузьких галузей, тощо, залучення фахівців відповідного профілю з ліцензіями МОЗ України, сумісників-викладачів, комерційних закладів за разовими дорученнями тощо.

Список використаних джерел:

1. www.google.com.ua/search?source=hp&ei=2EqeXOmXmVlKrgTU9aaQCQ&q... (дата звернення: 21.03.2019).
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/131-93-%D1%80> (дата звернення: 21.03.2019).
3. https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/05480795/ (дата звернення: 21.03.2019).
4. <https://www.segodnya.ua/ukraine/gendirektor-bolnicy-suprun-rasskazala-о-novyh-dolznhostyah-v-medicine-1167011.html> (дата звернення: 21.03.2019).

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА ТА СОЦІАЛЬНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ЗДОРОВ'Я

Трегуб П.О., Горбунова І.В., ХНМУ, Харків

Збільшення тривалості життя й відносне поліпшення окремих показників здоров'я, в цілому, поки не привели до балансу здоров'я населення різних країн і окремих груп населення. Показники здоров'я відрізняються між різними групами населення в усіх країнах. При цьому рівень здоров'я залежить від бага-